

Tillsyn gällande barnomsorgens personaldimensionering

Inledning av ärendet

Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) har i egenskap av tillsynsmyndighet för barnomsorgen på Åland¹ i verksamhetsplanen för år 2024 uppställt som ett tillsynsmål att granska personaldimensioneringen inom barnomsorgen på Åland. Syftet har varit att ta reda på om personalresurserna har varit fördelade så att det finns tillräckligt med närvarande anställda på plats under hela verksamhetsdagen i förhållande till antalet närvarande barn.

Utredning och utlåtanden

ÅMHM har utfört tillsynen så att antalet anställda vid 37 daghem med 91 avdelningar vid kommunala daghem (exkl. gruppfamiljedaghem) har granskats i förhållande till antalet barn under november månad 2024. Underlag för tillsynen har utgjorts av en Excel-enkät med tillhörande ifyllnadsdirektiv. Enkäten har riktats till alla kommuner och samtliga daghem (exkl. gruppfamiljedaghem).

I enkäten ombads daghemmen uppge det minimala antalet barnskötare, lärare och socionomer inom barnomsorgen och maximala antalet barn i olika ålderskategorier som samtidigt har varit på plats under fyra olika tidsintervall: kl. 7 - 9, 9 - 12, 12 - 15, 15 - 17. Daghemmen ombads även motivera orsaken till otillräckligt antal personal med angivet datum och tidsintervall.

Beslut och motiveringar

Beslut

ÅMHM uppmärksamgör med stöd av Del II 9 kap. 46 § 3 mom. i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola Hammarlands kommun på att verksamheten inom barnomsorgen ska ordnas så att antalet anställda är tillräckligt under hela verksamhetsdagen enligt Del II 3 kap. 10 § i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola.

¹ Landskapslag (2020:32) om barnomsorg och grundskola, Del II 9 kap 44 §

Motiveringar

Personaldimensioneringen inom barnomsorgen på Åland bestäms i Del II 3 kap. 10 § i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola. Här bestäms att det för barn som är under tre år finnas minst en anställd per fyra barn. För barn som är minst tre år ska det finnas minst en anställd per sju barn.

Daghemsföreståndaren ansvarar för att personalen fördelas på ett ändamålsenligt sätt i förhållande till barnens vårdtid. Kommunen kan tillåta övertalighet, som medför att det per månad under högst fem enstaka dagar, varav högst tre dagar i följd, kan finnas fler barn i en daghemsverksamhet än vad som anges ovan.

ÅMHH konstaterar att Hammarlands kommun (Björkdungen, Klaralund) under november månad 2024 har rapporterat om ett otillräckligt anställda på plats vid ett antal tillfällen. ÅMHH bedömer att kommunen inte har motiverat orsaken till ifrågavarande tillfälliga underbemanning på ett sådant sätt att villkoren för tillåten övertalighet uppfylls och tillsynsmyndigheten uppmärksamgör därför Hammarlands kommun på att verksamheten ska ordnas på ett behörigt sätt så att personalantalet är tillräckligt i förhållande till barnantalet under hela verksamhetsdagen.

Hammarlands kommun kan bortse från uppmärksamgörandet i detta ärende om underbemanningen har berott på personalens planeringstid som har ägt rum i daghemmets utrymmen. ÅMHH har efter att ifrågavarande tillsynsärende inletts, fått information om att regionförvaltningsverken på riksnivå gör en sådan tolkning. ÅMHH har omfattat samma tolkning för Ålands vidkommande.

Besvär

I enlighet med Del II 9 kap. 46 § 3 mom. i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola kan inte ändring i detta beslut sökas genom besvär.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Peter Holm
Myndighetschef
Beslutande

Mikael Granholm
Social- och hälsovårdsinspektör
Föredragande

Bilaga

- Projektrapport: Tillsyn gällande barnomsorgens personaldimensionering
- Sammanställning på daghemsnivå av personaldimensionering november 2024